

prima instanță: R. Țurcanu
instanța de apel: M. Guzun, A. Nogai, V. Brașoveanu

dosarul nr. 2ra-698/16

DECIZIE

27 aprilie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Tatiana Vieru
Valentina Clevadî
Iurie Bejenaru
Oleg Sternioală
Tamara Chișca-Doneva

examinînd recursul declarat de către Societatea pe Acțiuni „Moldovagaz”,
în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Societății pe Acțiuni
„Moldovagaz” împotriva Svetlanei Luchianțeva cu privire la încasarea datoriei,
împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 10 noiembrie 2015, prin care a
fost respins apelul declarat de Societatea pe Acțiuni „Moldovagaz” și menținută
hotărîrea Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 25 iunie 2015, prin care acțiunea a
fost respinsă,

c o n s t a t ă :

La 05 mai 2015, SA „Moldovagaz” a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Svetlanei Luchianțeva cu privire la încasarea datoriei.

În motivarea acțiunii a indicat că Luchianțeva Svetlana, domiciliată în mun.
Chișinău, str. Independenței 6/3, ap. 7 este consumatorul SC „Moldovagaz” SA.

Afirmă că la moment, consumatorul Luchianțeva Svetlana nu și-a îndeplinit
obligațiile sale și are datorie la gaze naturale în sumă de 772,81 lei, care s-a format
drept rezultat al neachitării facturilor.

Sușține că la data de 16 aprilie 2014, pârâtei i-a fost expediat recomandat
pretenția nr. 13/2-1-1955, cu propunerea de tranșare extrajudiciară a litigiului în cauză,
însă consumatorul a neglijat propunerea înaintată ceea ce demonstrează că ultimul
intenționat încalcă prevederile legale și refuză unilateral la executarea obligațiilor sale,
fapt ce prejudiciază interesele furnizorului.

Solicită încasarea din contul pârâtei Luchianțeva Svetlana, domiciliată în mun.
Chișinău, str. Independenței 6/3, ap. 7, în folosul SA „Moldovagaz” a datoriei în
mărime de 772,81 lei și a taxei de stat în mărime de 270 lei.

Prin hotărîrea Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 25 iunie 2015, acțiunea a
fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 10 noiembrie 2015, a fost respins apelul
declarat de către SA „Moldovagaz” și menținută hotărîrea primei instanțe.

La 28 ianuarie 2016, SA „Moldovagaz” a declarat recurs împotriva deciziei
instanței de apel, solicitînd admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei instanței de

apel și hotărîrii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărîri prin care acțiunea să fie admisă integral.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel, considerînd-o neîntemeată și pasibilă casării.

Susține că la pronunțarea deciziei, instanța de apel nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzei în fond, au fost încălcate esențial și aplicate eronat normele de drept material.

Invocă că la 22 august 2013 de către reprezentanții „Chișinău-Gaz” SRL, a fost verificată instalația de utilizare a rețelei de gaze naturale la locul de consum pe adresa: str. Independenței 6/3, în rezultatul controlului s-a depistat consum fraudulos de gaze naturale prin conectare ilicită, fiind racordat la rețea un aragaz instalat în bucătărie comună, de care se folosesc locatarii apartamentelor 4; 5; 7 și 8 din adresa indicată mai sus. Frauda a fost consemnată în Dispoziția de deconectare a instalației de utilizare nr. 189, conform căreia, a fost efectuat calculul consumului de gaze naturale în baza indicațiilor contorului comun (3483), ce se află în bucătăria comună, în volum de 348 m, care a fost consumat de locatarii apartamentelor menționate în perioada octombrie 2012 – martie 2013. Dispoziția dată a fost semnată de către unul din locatari, și anume Duminică Vasile, al locului de consum menționat.

Astfel, relevă că pentru consumatorii casnici amplasați în blocul locativ de pe str. Independenței 6/3, dotat cu echipament de măsurare colectiv, facturarea consumului de gaze natural s-a efectuat în corespundere cu pct. 164 lit. a) al Regulamentului pentru furnizarea și utilizarea gazelor naturale nr. 415 din 25 mai 2011, care stabilește că pentru locurile de consum racordate la rețelele blocurilor locative dotate cu echipamente de măsurare colective, facturarea se efectuează prin calcul - din volumul de gaze naturale indicat de echipamentul de măsurare colectiv se scade suma volumului de gaze naturale calculat în baza indicilor echipamentelor de măsurare individuale, iar volumul obținut se repartizează pe locurile de consum nedotate cu echipamente de măsurare în funcție de numărul de persoane domiciliat la locul de consum și aparatele de utilizare racordate.

Apreciază ca fiind neîntemeiată invocarea intimatedei precum că nu a locuit o perioadă de timp în apartament, deoarece în acest caz, potrivit anexei nr. 6 al Hotărîrii Guvernului nr. 191 din 19 februarie 2002 despre aprobarea Regulamentului cu privire la modul de prestare și achitare a serviciilor locative, urma a fi depusă cererea în scris cu privire la sistarea serviciilor de livrare de gaze naturale, fapt însă nerealizat de aceasta.

Totodată, remarcă că în conformitate cu pct. 10 din Regulament, consumatorul final este responsabil de exploatarea și întreținerea instalațiilor de gaze naturale ce îi aparțin, chiar și în cazul lipsei unui contract, din care considerente nu este de acord cu argumentele invocate de instanța de apel, precum că în cazul lipsei unui astfel de contract între acești subiecți se atestă și lipsa legăturii juridice, și ca rezultat, raportul material litigios, conform căroră, consumatorul nu poartă răspundere materială în cazul lipsei contractului.

Insistă că chiar dacă contractul în temeiul art. 514 Cod civil, reprezintă categoria cea mai importantă și mai numeroasă a actelor juridice civile, sfera acestora din urmă nu se rezumă doar la contract. Actul juridic unilateral nu este contract, însă, legea îi recunoaște calitatea de izvor de obligații, mai mult că intimata a achitat facturile precedente de consum a gazelor naturale, ceea ce demonstrează existența obligațiilor reciproce.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din materialele dosarului rezultă că decizia instanței de apel, a fost expediată în adresa recurentului la 14 decembrie 2015, fapt ce se confirmă prin copia scrisorii de însoțire (f.d. 68).

Astfel, instanța de recurs consideră că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 22 aprilie 2015 în termen.

În conformitate cu art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul, de a casa decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri cu privire la admiterea acțiunii din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, pronunțând o nouă hotărâre.

Fiind investită cu acțiunea în cauză, având ca obiect al litigiului încasarea datoriei pentru consumul de gaze naturale, formată ca rezultat al neachitării facturilor, prima instanță a ajuns la concluzia netemeinicii acțiunii, dispunând respingerea acesteia, soluția dată fiind menținută și de către instanța de apel.

În susținerea concluziilor sale, instanțele de judecată cu referire la prevederile art. 48 alin.(1) al Legii cu privire la gazele naturale nr. 123-XVIII din 23 decembrie 2009, potrivit căruia furnizarea gazelor naturale se efectuează nu mai în baza de contract încheiat între furnizor și consumator, au reținut că la materialele dosarului nu este identificat nici un contract încheiat cu consumatorul Luchianțeva Svetlana.

La fel instanțele judecătorești au reținut că adresarea unei astfel de cererii fără a face dovada existenței raporturilor contractuale va fi calificată ca îndreptată către părțile nerespectivi și ca consecință respinse în fond, ca neîntemeiate.

Instanța de recurs constată, însă, că fiind, la soluționarea pricinii, stabilite pe deplin circumstanțele care au importanță pentru judecarea cauzei în fond, concluziile instanțelor de judecată și soluția dată în sensul respingerii acțiunii sunt incorecte, fapt ce rezultă din interpretarea greșită a prevederilor legale aplicabile raportului juridic în litigiu.

Astfel, materialele cauzei denotă că la data de 22 august 2013 de către reprezentanții „Chișinău-Gaz” SRL, a fost verificată instalația de utilizare a rețelei de gaze naturale la adresa locului de consum str. Independenței 6/3, mun. Chișinău.

În rezultatul controlului s-a depistat consum fraudulos de gaze naturale prin conectare ilicită, fiind racordat la rețea un aragaz instalat în bucătărie comună, de care se folosesc locatarii apartamentelor 4; 5; 7 și 8 de pe adresa indicată mai sus.

Frauda a fost consemnată în Dispoziția de deconectare a instalației de utilizare nr. 189, conform căreia, a fost efectuat calculul consumului de gaze naturale în baza indicațiilor contorului comun (3483), ce se află în bucătăria comună, în volum de 348m, care a fost consumat de locatarii apartamentelor menționate în perioada octombrie 2012 – martie 2013. Dispoziția dată a fost semnată de către unul din locatari al locului de consum menționat, și anume de către Duminică Vasile (f.d. 17).

În cauză sunt incidente dispozițiile pct. 164 lit. a) al Regulamentului pentru furnizarea și utilizarea gazelor naturale nr. 415 din 25 mai 2011, care stabilește că

pentru locurile de consum racordate la rețelele blocurilor locative dotate cu echipamente de măsurare colective, facturarea se efectuează prin calcul - din volumul de gaze naturale indicat de echipamentul de măsurare colectiv se scade suma volumului de gaze naturale calculat în baza indicilor echipamentelor de măsurare individuale, iar volumul obținut se repartizează pe locurile de consum nedotate cu echipamente de măsurare în funcție de numărul de persoane domiciliare la locul de consum și aparatele de utilizare racordate.

Prin prisma normei enunțate și având în vedere că în blocul locativ cu adresa str. Independenței 6/3, mun. Chișinău, care este dotat cu echipament de măsurare colectiv și unde a fost depistat consum fraudulos de gaze naturale, se constată că pentru consumatorii casnici de pe adresa menționată, facturarea consumului de gaze naturale s-a efectuat în modul prevăzut de pct. 164 lit. a) al Regulamentului pentru furnizarea și utilizarea gazelor naturale nr. 415 din 25 mai 2011.

Prin urmare, pe numele consumatorului Luchianțeva Svetlana, care este proprietara apartamentului nr.7 din str. Independenței 6 /3, mun. Chișinău, a fost eliberat avizul de plată din 28 iulie 2014, cu o datorie pentru consumul de gaze naturale, în sumă de 772,81 lei (f.d. 16), care, însă, nu a fost achitată de ultima.

Cu toate că în conformitate cu prevederile art. 51 alin.(4) lit. b) din Legea cu privire la gazele naturale și a pct. 78 din Regulamentul pentru furnizarea și utilizarea gazelor naturale, consumatorul final are obligații, care trebuie să îndeplinească, inclusiv, să achite integral consumul de gaze naturale în termenul indicat în factură.

În acest context, instanța de recurs reține și prevederile art. 512 alin.(1) Cod civil, care indică că în virtutea raportului obligațional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestații, iar debitorul este ținut să o execute. Prestația poate consta în a da, a face sau a nu face.

Potrivit art. 514 Cod civil, obligațiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) și din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condițiile legii.

Conform art. 572 alin. (2) Cod civil, obligația trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credință, la locul și în momentul stabilit.

Conform art. 602 alin. (1) și (2) Cod civil, în cazul în care nu execută obligația, debitorul este ținut să-l despăgubească pe creditor pentru prejudiciul cauzat astfel dacă nu dovedește că neexecutarea obligației nu-i este imputabilă. Neexecutarea include orice încălcare a obligațiilor, inclusiv executarea necorespunzătoare sau tardivă.

Raportând la caz prevederile enunțate în coroborare cu cele stabilite, instanța de recurs conchide că, deși, între furnizorul SA „Moldovagaz” și consumatorul Luchianțeva Svetlana nu este încheiat contract de furnizare a gazelor naturale, însă faptul dat nu poate justifica eschivarea de la îndeplinirea obligațiilor în vederea achitării plății pentru consumul de gaze naturale în termenul indicat în factură.

Or, în sensul prevederilor art. 514 Cod civil, este de înțeles că chiar dacă contractul reprezintă categoria cea mai importantă și mai numeroasă a actelor juridice civile, sfera acestora din urmă nu se rezumă doar la contract și dacă actul juridic unilateral nu este contract, însă, legea îi recunoaște calitatea de izvor de obligații, cu atât mai mult că consumatorul a achitat facturile precedente de consum a gazelor naturale, ceea ce demonstrează existența obligațiilor reciproce.

La acest capitol necesită a fi remarcate și prevederile pct. 25 al Regulamentului pentru furnizarea și utilizarea gazelor naturale nr. 415 din 25 mai 2011, care statuează că, furnizorul încheie cu consumatorul casnic contract de furnizare a gazelor naturale pentru fiecare loc de consum luat separat sau pentru mai multe locuri de consum, în

cazul acordului în scris al consumatorului casnic, cu condiția indicării specificului fiecărui loc de consum într-o anexă la contract precum și indicării separate în factura de plată, transmisă consumatorului casnic, a valorii plății pentru fiecare loc de consum.

Instanța de recurs relevă că, deși intimata insistă asupra lipsei raporturilor contractuale cu furnizorul de gaze naturale, în același timp nu a făcut dovada faptului că a solicitat încheierea acestui contract, însă din careva motive i-a fost refuzat, or, cum a fost menționat furnizorul încheie cu consumatorul contract de furnizare a gazelor naturale doar în cazul acordului în scris al consumatorului casnic.

Prin urmare, cele relatate indică la faptul că acțiunile SA „Moldovagaz” sunt legale, iar recalcularea consumului de gaze naturale pentru consumatorul Luchianțeva Svetlana a fost efectuată în conformitate cu Regulamentul pentru furnizarea și utilizarea gazelor naturale nr. 415 din 25 mai 2011.

Prin urmare, se constată a fi neîntemeiată și concluzia instanțelor de judecată cu referire la faptul că în cazurile când se pretind plățile pentru serviciile locative, comunale și necomunale, calitatea procesuală de pârât revine proprietarilor, chiriașilor și locatarilor caselor individuale, apartamentelor/încăperilor locuibile în cămine și încăperilor nelocuibile din bloc, conform contractelor, în baza conturilor (bonurilor) lunare respective pentru fiecare tip de serviciu, eliberat de furnizori gestionari sau prestatorii de servicii, iar în cazul lipsei unui astfel de contract între acești subiecți se atestă și lipsa legăturii juridice și, ca rezultat, raportul material litigios.

Aceasta deoarece, în conformitate cu pct. 10 din Regulamentul menționat, consumatorul final este responsabil de exploatarea și întreținerea instalațiilor de gaze naturale ce îi aparțin, chiar și în cazul lipsei unui contract.

Instanța de recurs constată a fi lipsită de suport legal și invocarea intimetei Luchianțeva Svetlana precum că o perioadă de timp nu a locuit în apartamentul său, nu s-a folosit de aragaz din bucătăria comună și nu a consumat gaze naturale, deoarece potrivit anexei nr. 6 al Hotărârii Guvernului nr. 191 din 19 februarie 2002 despre aprobarea Regulamentului cu privire la modul de prestare și achitare a serviciilor locative, în cazul când consumatorul nu locuiește o perioadă de timp în apartament și solicită sistarea serviciilor prestate, aceasta urmează a fi efectuată în temeiul unei cereri depuse în scris de către consumator pe numele gestionarului (furnizorului), care este obligat să-și dea acordul în termen de 15 zile, însă, după cum a fost constatat în cauză consumatorul nu sa adresat cu respectiva cerere privind sistarea serviciilor livrare gaze naturale.

Mai cu seamă este de remarcat și faptul că, conform actului de control al echipamentului de măsurare din 06 septembrie 2013, în apartamentul nr.7 locuiesc 2 găzdași, care se presupune că și au consumat gaze naturale în perioada indicată.

Sub acest aspect se stabilește a fi întemeiată pretenția SA „Moldovagaz” cu privire la încasarea din contul Svetlanei Luchianțeva a datoriei pentru consumul de gaze naturale, formată ca rezultat al neachitării facturilor în sumă de 772,81 lei.

Cu referire la art. 94 alin. (1) și (3) CPC potrivit căruia instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părții care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acțiunea reclamantului a fost admisă parțial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporțional părții admise din pretenții, iar pârâtului – proporțional părții respinse din pretențiile reclamantului. Prevederile alin.(1) și (2) se aplică și la repartizarea între părți a cheltuielilor de judecată în instanță de apel, în instanță de recurs și în cadrul revizuirii, instanța de

recurs găsește drept justificată și pretenția recurentului cu privire la compensarea cheltuielilor de judecată suportate de ultimul prin achitarea taxelor de stat la depunerea cererii de chemare în judecată în mărime de 270 lei (f.d.1), la depunerea cererii de apel în mărime de 202,50 lei (f.d. 52) și la depunerea cererii de recurs în mărime de 135 lei (f.d.71), motiv pentru care urmează a fi admise.

Cele relatate în ansamblu atestă temeinicia recursului declarat de către SA „Moldovagaz” și indică la ilegalitatea hotărârilor emise de instanțele inferioare, fapt ce impune casarea acestora și admiterea acțiunii.

Față de cele ce preced și având în vedere faptul că circumstanțele pricinii au fost stabilite de către instanțele de judecată și nu este necesară verificarea suplimentară a cărorva dovezi, însă normele de drept material au fost interpretate eronat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, de a casa decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe și de a emite o nouă hotărâre cu privire la admiterea acțiunii.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) art. 445 alin. (3) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

decide :

Se admite recursul declarat de către Societatea pe Acțiuni „Moldovagaz”.

Se casează integral decizia Curții de Apel Chișinău din 10 noiembrie 2015 și hotărârea Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 25 iunie 2015 în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Societății pe Acțiuni „Moldovagaz” împotriva Svetlanei Luchianțeva cu privire la încasarea datoriei și se emite o nouă hotărâre, prin care:

Se admite acțiunea Societății pe Acțiuni „Moldovagaz” împotriva Svetlanei Luchianțeva cu privire la încasarea datoriei.

Se încasează din contul Svetlanei Luchianțeva în beneficiul Societății pe Acțiuni „Moldovagaz” suma de 772 (șapte sute șaptezeci și doi) lei 81 bani cu titlu de datorie.

Se încasează din contul Svetlanei Luchianțeva în beneficiul Societății pe Acțiuni „Moldovagaz” cheltuieli de judecată sub forma achitării taxei de stat achitată la depunerea cererii de chemare în mărime de 270 (două sute șaptezeci) lei, la depunerea cererii de apel în mărime de 202 (două sute doi) lei 50 bani și la depunerea cererii de recurs în mărime de 135 (una sută treizeci și cinci) lei, iar în total cheltuielile de judecată în sumă de 607 (șase sute șapte) lei 50 bani.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președinte, judecătorul

Tatiana Vieru

Judecătorii

Valentina Clevadi

Iurie Bejenaru

Oleg Sternioală

Tamara Chișca-Doneva